

Obrtnijske raznoterosti.

Cestni tlak iz slame. Neki varšavski inženjer je izumel poseben način, s katerim se dela iz slame kocke za cestni tlak, ki so neki ceneje, trajnejše in trdnjše nego lesene. Slamo se poreže v dele gotove dolžine, potem pa dene v posebno zmes, katere sestava je izumiteljeva tajnost, in na to, ko se te zmesi napoji, se pa s posebnimi stroji stisne. Ker je dandanes vsaka omlačena slama že polomljena, inženjer poveže z žico neomlačeno slamo in jej odreže primerno dolgot, potem jo pa dene v smolno zmes. Seveda je še treba čakati, če se slamnati tlak obnese.

Lep za papir na kovino. Dober klej, da se prilepijo listki na kositarne pušice, se napravi, ako se zmeša 2 dela moke z 1 delom sladkorja in to polije z vrelo vodo in napravi kot knjigoveški kjej. Za svetlobarveni papir mora biti bel sladkor, za temnejše papirje je pa rujav sladkor dober. Ta lep so mora napraviti za vsak dan posebej, ker se rad skisa.

Kmetijstvo.

„Naš gospod učitelj“.

(Spisal F. Š.)

III.

(Dalje.)

„Moje delo norec sicer ni, pač pa sem bil vzrok, da ga je Kapar dal postaviti, in s tem norcem se je meni pričelo povem novo življenje. Zgodilo se je pa tako le: Ko sem bil Zaplotniku zasadil vrt, hvalili so ga nekateri, drugi so pa zabavljali, češ da je drevje vsajeno prereditko, da je sajenje v vrste sama igrača, da je brez pomena in da sem jaz drevje samo tako vsadil, da bi se skazal, da pa v resnici ne vem nič posebnega. Najhujši moj nasprotnik je bil bogati Kapar, najviše naseljeni Zavlačan, kateri je moral z vozom precej daleč doli hoditi po vodo, ker pri hiši in nad hišo ni bilo nikaškega studenca. Ko smo se nekega večera slučajno sešli v gostilni in se je ravno govorilo o Zaplotnikovem vrtu, obrnil se je Kapar k meni ter mi dejal zaničljivo: „Gospod učitelj, če naredite, da bo voda tekla tako v breg, da teče pred hišo, potem bom prepričan, da res kaj veste“.

„Tudi to se naredi“, se mu odvrnil ravnodušno.

Vsi so se zasmijali mojemu odgovoru, Kapar pa je prevzetno dostavil: „Dobro gospod učitelj, priskrbite mi tako napravo, in, če imam dati iz hleva dvojico najlepših volov in še kako kravo po vrhu, plačam vse; če se vam pa delo ne posreči, poravnate vse troške Vi“.

„Velja“, udaril sem mu v roko, plačal svoj račun in šel. Vedi pa, da sem bil malo pred tem dogodkom v Ljubljani, in ko sem tamkaj v kavarni čital in pregledoval razne liste, naletel sem na popis takih priprav, katere z vodnim in zračnim pritiskom ženo vodo v precejšno visočino. Ker me je reč zanimala, pričital sem razpravo pazljivo ter si tudi zapisal dve tvrdki, ki izdelujeta in postavljata take naprave: A. Kunz, M. Weisskirchen, ter J. Friedländer, Wien, II./7., Dresdnerstrasse, 42 — 46. — Ko sem po omenjenim dogodku, prišel

domu pisal sem takoj Kunčevi tvrdki, in čez par tednov so se dela že bližala svojemu koncu. Kakšna razburjenost je bila tedaj v Zavlaki, si ne moreš misliti. Ljudje niso govorili o ničemer drugem, kakor o Kaperju, o meni in pa o vodi, ki bo „menda“ tekla v breg. Verjeti tega seveda ni nihče in mnogo pikro opomnje sem moral slišati. S Kaperjem pa sva molčala. Kaper si je mislil: „Če se naprava posreči, je prav, če tudi plačam par stotakov, saj me dovažanje vode tako mnogo stane, ker moram skoraj samo zato imeti posebnega človeka, voz in pa enega vola več; če se pa ne posreči, pa itak ne bode treba šteti niti krajcarja“. Jaz sem si zopet mislil, da se podjetje mora posrečiti, saj je bilo to v tistem spisu tako jasno dokazano. In tako smo vsi nestrpnopričakovali, ko je imel vodni oven začeti trkati.

In prišel je ta trenutek. In zbrala se je vsa Zavlaka in tudi od drugod je prišlo nekaj ljudij, ki so izvedeli, kaj nameravamo v Zavlaki. Mož, ki nam je ovna postavil in napeljal h Kaperju cevi, je pripravo vravnal in odprl. Oven je začel butati, občinstvo pa je utihnilo in sapo zadrževaje gledalo na iztok pred Kaperjem v pričakovanju in dvomu: ali bo, ali ne bo? Čez par minut se je pokazala voda ter tekla v nepretrganem curku. Jaz sem si globoko oddahnil, kajti, čeprav sem za trdno upal na dober uspeh, vendar se nisem mogel ubraniti neki notranji negotovosti; Kapar je pokimal, ljudstvo pa se je čudom čudilo, kako je vendar to mogoče, da voda res teče v breg, in takoj je napravo krstilo za Kaperjevega norca. Tisti pa, ki so bili prej najbolj glasni in jim nikdar niso pošle zabavljice, sedaj kar nič niso vedeli povedati, kakor da bi jim bili jeziki primrznili.

Potem je Kapar povabil vaše veljake, gospoda, ki je „norca“ postavil, in pa mene. Dal nam je najboljšega vina, kar ga je bilo moči dobiti v Zavlaki, mati Kaparica pa nam je postregla z najboljšimi jedili, kar jih je znala napraviti. Po obedu je Kapar takoj v gotovini plačal delavce in ovna, meni pa je dejal: „Oprostite, gospod učitelj, da sem Vas preziral; sedaj vem, da nimate prazne glave. Bodiva prijatelje.“

Tistega dne je meni v Zavlaki izšlo solnce zadovoljstva; ljudje so me jeli spoštovati, jaz pa sem se začel čutiti srečnega in domačega, in čim dalje več veselja sem imel do dela. Osnovali smo kmetijsko podružnico in začeli smo se shajati v posvetovanja. Ker šola za to ni bila prikladna, sezidali smo onole poslopje. Tam imamo shodnico, potem shrambo za kmetijske stroje in orodja, kar jih ima vsa vas skupno, sadno sušilnico in moštarno, vse sicer pod eno streho, pa tako ločeno, do drugo drugemu ni v napotje ali v kvaro. Kakor vidiš, imamo tukaj prav za prav dve šoli; tale tukaj je za zavlaško mladino, onale pa za gospodarje.“ —

Nisem se mogel načuditi pametnim napravam v Zavlaki in toliki priljubljenosti svojega prijatelja, in sicer tem manj, ker mi je bilo še živo v spominu, s kakšnim uspehom je Zornič v Zavlaki služboval prvi dve leti.

Dolgo časa še sva se pogovarjala s prijateljem, po-